

Сања ШУБАРИЋ /Никшић/

**НЕГИРАНИ ОБЛИК ИМПЕРАТИВА
(НЕ+ИМПЕРАТИВ) И НЕГИРАНЕ ПЕРИФРАСТИЧНЕ
ИМПЕРАТИВНЕ КОНСТРУКЦИЈЕ
(НЕМОЈ+ИНФИНИТИВ И НЕМОЈ+ДА+ПРЕЗЕНТ)
У ДОКУМЕНТИМА ЦРНОГОРСКОГ СЕНАТА**

1. 0. Бавећи се уопштено утврђивањем императивних форми и тумачењем њихових значења у документима Црногорског сената, посебан сегмент наше анализе биле су негиране императивне форме – *не+императив, немој+инфинитив и немој+да+презент*, тј. одричне императивне вриједности остварене наведеним формама.

Језички материјал за ову анализу експертиран је из Зборника документа Црногорског сената (1857-1879).¹

1. 1. Анализа је показала да је у Зборнику документа Црногорског сената сасвим риједак *одрични облик синтетичног императива*.

1. 1. 1. Међу више од 200 забиљежених облика синтетичног императива за 2. лице једнине свега четири имају негирану форму.

1. 1. 1. 1. У првом примјеру:

¹ *Зборник документа Црногорског сената (1857-1879)*, ЦИД – Подгорица и Обод – Цетиње 1997.

У Зборнику су презентована 532 документа Црногорског сената; документа су хронолошки груписана у 12 поглавља. Публикована документа свједоче о разноврсној дјелатности Сената. Приређивачевим избором у Зборнику су заступљени различити предмети – наредбе, молбе, пресуде, жалбе, уговори, саслушања, комисијски прегледи, обавјештења...

Примјере дате у овом раду, аутентично смо пренијели из Зборника – без лекторске и било које друге врсте интервенције.

Ако буде гласова више да се кућа купи ти со овим перјаником
не *штражи* паре црковне. 137,

– имамо имперфективну видску категорију у облику императива којим се изриче забрана како не би дошло до реализације означене радње, при чему није извјесно ни постојање намјере о тој реализацији од стране онога на кога се императив односи. Овде је, заправо, евидентна само претпоставка говорног лица о могућности започињања или пак остваривања истакнуте радње – можда као могуће у одређеном слиједу догађаја. Синтагма „заустављање намере”² не одговара, дакле, сасвим употреби императива у овом примјеру³ (имамо имперфективну видску категорију у облику императива којим се изриче забрана за радњу која није у току – постоји само претпоставка о могућности њене реализације). Чињеница да радња није у току овде не оставља могућност „паралелизма у употреби имперфективног и перфективног вида”⁴ датог глагола.

1. 1. 1. 2. У другом забиљеженом примјеру:

Недај злијема људима код себе ... 284,

– на основу контекста одрични облик императива протумачили смо као *уйућићиво*. Аналогно формулацији М. Ивић „начелна забрана”,⁵ ми смо овај примјер употребе императива окарактерисали као „начелно *уйућићиво*” – дато упутство везује се првенствено за садашње вријеме, али подразумијева се да ће се његов „ехо” остваривати и у докледној будућности. Везаност овог упутства за садашњост и његова истовремена усмјerenost на будућност чини могућом и употребу имперфективног глагола у облику императива.

1. 1. 1. 3. У трећем примјеру:

Вас моле мнозина, али ја молим и кумим, *нейушићиме* да се изгубим ... 470,

² М. Ивић, *Словенски императивуз нећацију*, Радови Научног друштва НР Босне и Херцеговине, X, Сарајево 1958, 35.

³ Негативна форма императива користи се, свакако, и у случајевима када нема радње и акције, али нема ни намјере онога коме се забрана изриче, или макар та намјера није извјесна, већ говорно лице изриче забрану полазећи од своје претпоставке о могућности реализације извјесне радње – било да се она наметнула као логична и реална у датим околностима, било да је посљедица његових индивидуалних мисли, можда нереалних.

⁴ В. М. Ивић, *наведено дјело*, 34.

⁵ М. Ивић, *исјо*, 34.

— имамо перфективни глагол у облику негираног императива и њиме исказану *молбу* (интересантно је да се у домаћој литератури негатив императив није третирао кроз категорију молбе).⁶

Перфективна видска категорија у датом примјеру појачава интензитет *молбе*, тј. наглашава нужност њеног остварења у садашњем, или што скоријем времену. Употребом имперфективног вида истакнутог глагола *молба* се не би превасходно везивала за садашњост, већ би се могућност њеног испуњења пренијела и на будућност.

1. 1. 1. 4. У четвртом примјеру:

... а Марко му рече, ајде соколе и чувај се *не саīри* се ... 155,

— у истакнутом облику императива имамо значењску категорију „*скре-
ћања йажње*“.⁷ Говорник негативном формом императива *уīозорава — скреће йажњу* саговорнику на могућност неповољне и нежељене појаве, а конкретна ситуација оправдава употребу искључиво перфективне видске категорије у облику императива.

1. 1. 2. *Негирани импераīив за 2. лице множине* регистровали смо само у једном примјеру. У њему је одричност императива одређена везником *ниīи*:

Стога објавите свакоме у вашу капетанију, да неби у ово ријеме
дангубио узалуд, *ниīи* ви никоме биљета *дајīе* због давија. 326.

У овом случају могућа је напоредност перфективне и имперфективне видске категорије глагола у облику негираног императива. Међутим, како се прохигитивном формом забрањује радња која је, иначе, редовна и при че-

⁶ М. Ивић говори о негативном императиву кроз категорију забране, упозорења, опомене, скретање пажње... В. *наведено дјело*.

⁷ М. Ивић као посебан значењски тип у оквиру императива „упозорења“ истиче „скретање пажње“. Овај значењски тип она везује за физиолошке акције које се не могу спријечити непосредним утицајем на саговорника, јер не зависе од његове воље, па се улога говорника своди „на просто скретање пажње на неповољне појаве које се могу дрогодити са жељом да буду предузете мере које би их отклониле (не падни, не назаби)“ (*наведено дјело*, 37). Међутим, по нама ова категорија може имати шире семантичко простирање – не мора се тицати искључиво „спонтаних, физиолошких акција“, већ се може односити и на вољне, свјесне радње: говорник лицу коме се обраћа може *скрећаīи йажњу* и на могуће неповољне појаве које прате циљне радње или се јављају у њиховом исходу. Дајемо примјер из разговорног језика: *Не сједни* нагло, пропашћеш. И у реченици: *Не ѫрчи*, већ си поцрвенио – одрични императив има исто значење (скретање пажње), с тим што је у овом случају то значење везано за имперфективни видски облик.

му се та забрана односи на тачно одређен временски период који слиједи,⁸ имперфективни глаголски вид би потпуније покривао садржај забране. Заправо, може се рећи да се изречена забрана односи како на радњу која је, на извјестан начин, у току (подразумијева се њено редовно обављање), исто тако и на радњу чија се реализација везује за будуће вријеме. Редовност радње, дакле, подразумијева њено обављање и у будућем периоду, па самим тим ову прохигитивну форму не можемо искључиво везати за једну или другу временску ситуацију – садашњост или будућност.

1. 2. Док смо императив са одричном речцом *не* забиљежили у свега пет примјера, императивну конструкцију *немој+инфинитив* регистровали смо у 32 примјера.¹⁰

Од тога – међу 32 примјера употребе конструкције *немој+инфинитив* имамо 22 примјера са глаголима несвршеног вида, а 10 примјера са глаголима свршеног вида.¹¹

Дакле, бројчани подаци доказују апсолутну доминацију конструкције *немој+инфинитив* над облицима синтетичног императива са одричном речцом *не* у документима Црногорског сената. Овакав диспаритет у употреби истакнутих конструкција одговара стању савремених говора црногорских.¹² Међутим, док је у савременим говорима црногорским конструкција *немој+инфинитив* свршених глагола варијанта која је скоро истинала негирани императив,¹³ наши подаци указују на фреквентску надмоћ исте конструкције несвршених глагола.¹⁴

⁸ Наведени примјер је из документа бр. 341 (од 9.VIII 1875) којим Сенат наређује капетанима да у времену од 9.VIII до 8. IX 1875. не упућују никога поводом парничења. Дакле, ријеч је о забрани којом се прекида устаљена активност, а коју треба поштовати у временском периоду од мјесец дана.

⁹ „... нèмòј је постало од не мози, са редуцираним крајњим и, дакле, не *moz'*, које је прешло даље у *немој*.“ В. А Белић, *Историја српској језика*, Изабрана дела, IV, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 1999, 391.

¹⁰ М. Ивић истиче да је конструкција *немој+инфинитив* позната српском језику још од раних историјских епоха. Појава ове конструкције и њен развој третирају се као особина својствена међу словенским језицима – само српском и македонском језику. В. М. Ивић, *наведено дјело*, 28.

¹¹ Констатовано је да конструкција *немој+инфинитив* (односно одговарајућа *веза да+үрезенїй*) када је у питању обиљежавање вида, не подлијеже оним ограничењима битним за *императив* уз *не*. В. М. Ивић, *наведено дјело*, 28.

¹² В. Б. Остојић, *Језик Петра I Петровића*, ЦАНУ, Титограф 1976, 247. Иначе, исти аутор у језику Петра I Петровића биљежи приближно једнаку фреквенцију варијанти *не+императив* и *немој+инфинитив* (*наведено дјело*, 247).

¹³ Б. Остојић, *наведено дјело*, 247.

¹⁴ У староцрногорским говорима М. Пешикан код несвршених глагола констатује напоредну употребу негативног императива и конструкције са *немој*. В. М. Пешикан, *Староцрногорски средњокайтунски и љешански говори*, СДЗБ, XV, Београд 1965, 203.

Многи од регистрованих примјера показују могућност напоредне употребе глагола свршеног и несвршеног вида унутар конструкције *немој+инфинитив*. Наводимо неке од њих:

Зато ти дајемо наредбу за сад никог *немој јушићаваји* да ради преко Зете. 90; А озгор који би наљегао из Херцеговине *немој* му *узимаји*. 140; *Немојће* ви *јромислији* да је Андрија из ... главе послат. 216; Зато уреди како најбоље знаш и *немој* коме *йоћи* по хајтеру ... 226; И *немој крећаји* прије друге наредбе. 226; Али никоме *немој* ни *даји* ни обећати, не официрство не барјактарство ... 312; Дошао сам к Вама и вашој сабљи мој врат нагао сам код аскера *немој ђе* ме *шиљаји*. 442; ... него опрости, *немо* ме *јокараји*. 446; Него ако то буде *немојће* се *чудији*, јер до св. Госпо(ђе) можете све смирити. 459; Од сад па убудуће *немој јушићаваји* ниједног Црногорског подајника да иде ... 482.

Поводом ових примјера, односно поводом констатације да у њима имамо могућност напоредне употребе глагола свршеног и несвршеног вида унутар конструкције *немој+инфинитив*, подсећамо на тврђњу М. Ивић да се у савременом језику, везано за истакнуту конструкцију врши „у принципу она иста релативно слободна видска репартиција која је била својствена за првобитну, општесловенску негирану императивну конструкцију”.¹⁵

1. 2. 1. Користећи се контекстом утврдили смо различита значења описне императивне конструкције са *немој* у коришћеној грађи.

1. 2. 1. 1. Анализа је показала да у највећем броју евидентираних примјера конструкција *немој+инфинитив* има значење *забране*, и то „*кон-крећи*“¹⁶ *забране* коју лице са одређеним друштвеним статусом упућује друштвено подређеном субјекту:

Оружје *немој* им *узимаји* ... 60; А што се тиче пограничних ствари са Турском *немојће* му се ништа *мијешаји* ... 63; Зато ти дајемо наредбу за сад никог *немој јушићаваји* да ради преко Зете. 90; А озгор који би наљегао из Херцеговине *немој* му *узимаји*. 140; И пређе тога говори капетан *немој ђе* га *разваљиваји* док се не посудите с Илијом. 215; Зато уреди како најбоље знаш и *немој* коме *йоћи* по хајтеру ... 226; И *немој крећаји* прије друге наредбе. 226; И пресуди им ти тамо, *немој* их овамо *шиљаји*. 301; Али

¹⁵ М. Ивић, *наведено дјело*, 41.

¹⁶ В. А. Маслова, *Праћмачичка значења императивносити у српском и руском језику*, Прилози проучавању језика, 28/29, Нови Сад 1997-1998, 79-80.

никоме *немој* ни *дашти* ни *обећашти*, не офицерство не барјактарство ... 312; И то *немојше* час *отезашти* него одмах. 335; Овијема Бјелицама што су у Херцеговину били *немој* ништа *узимашт*. 339; Овијем момчадима из твог Батальона који су ходили у Херцеговину *немој* *ште* им ништа *узимашт* ... 341; ... и за сада *немој* *узимашти* њима ништа. 433; Од сад па убудуће *немој* *пушашти* ниједног Црногорског подајника да иде ... 482.

1. 2. 1. 2. Као садржај конструкције *немој+инфинитив* забиљежили smo и *ућућсиво*. Субјекат са одређеним друштвеним статусом упућује друштвено подређеног саговорника на нечињење означених радњи:

И учини све како си се обећао само *немој* Трипка *предашти* ... 284; Следеће фамилије из двије Капетаније т. Шаранске и Језерске *немојше* *присиљавашти* да иду ... 372; ... таквога *немојше* *шибикашти* него му робље помрло испишите ... 426.

1. 2. 1. 3. У реченици:

И тако сам ја њему рекао пред цијелијем селом „камо те драги брате *немој* *се надашти* него ако сумајеш што искати ишти сада...“ 142,

– садржајем облика инфинитива са речцом *немој* изречен је *савјет*. Говорно лице добронамјерно одвраћа саговорника од радње која је узлудна у остваривању одређеног циља.

1. 2. 1. 4. Конструкција *немој+инфинитив* означава и *молбе* друштвено подређених лица надређеним субјектима:

Но молимо вашу Милост ако мислите за нас и за нашу невољу *немојше* га *пустиши* за кључара ... 218; Но за Бога и за светога Петра Господару *немојше* нас *ућушиши* да се оволико народа преврне. 308; ... него опости, *немо* ме *йокараши*. 446; Зато ве молимо ако је могуће *немојше* *давашти* Љешњанима Команске брањевине ... 471; Дошао сам к Вама и вашој сабљи мој врат нагао сам код аскера *немој* *ште* ме *шиљашт*. 442; ... само не код аскера *сирављашт* *немојше*. 442.

Док је у прва четири примјера реченични контекст сасвим експлицирао семантички садржај истакнуте конструкције, у посљедна два примјера њен садржај тумачи шири контекст.

1. 2. 1. 5. Конструкција *немој+инфинитив* преносилац је и *уђозорења – ојомене*¹⁷ као императивног значења:

... река сам му чувај Марко *немој* ме *убиши* ... 155; И за вољи чиним на знање кад сам их погодио да сам се дигао на ноге и рекао овијема људима, *немој* који *рећи* да му је ово насрмоту ... 306; Него ако то буде *немојши се чудиш*, јер до св. Госпо(ђе) можете све смирити. 459.

1. 2. 2. И поред тога што је у домаћој лингвистичкој литератури установљена и реципирана семантичка диференцијација конструкције *немој+инфинитив* и синтетичног императива са речцом *не* – у том смислу „да се конструкција *немој+инфинитив* супротставља императивној по своме значењу забране у којој има мање строгости, отсечности у поређењу са забраном израженом императивом”,¹⁸ односно да се варијантом *немој+инфинитив* изриче „блажа забрана” а варијантом *не+императив* „строга забрана”, морамо истаћи да наша језичка грађа не потврђује такву семантичку репартицију. Иако нам фреквентски диспаритет не даје могућност адекватне и потпуне анализе ових конструкција – у смислу поменуте значењске разлике, а на основу паралелизма,¹⁹ наглашавмо да се у забиљеженој грађи конструкцијом *немој+инфинитив* исказују и „*сирође забране*”. Истина, самом природом језичке грађе у великој мјери унапријед је одређен интензитет појединих семантичких садржаја, тј. чињеница да у језичком материјалу имамо документа једног државног органа сама собом говори о семантичком интензитету забиљежених императивних форми уопште. Наиме, ако државни орган изриче забрану субјекту који је по државној хијерархији њему подређен, јасно је да ће значењски интензитет такве забране увијек бити исти, без обзира на обличку форму којом се она саопштава, односно јасно је да не може бити ријечи о „благој забрани”.

Дакле, утисак заснован на нашем језичком материјалу је тај да се до истакнутих семантичких разлика између конструкције *немој+инфинитив* и форме *не+императив* долази само на основу њиховог поређења,

¹⁷ Поред „скрећања ђакиње”, М. Ивић истиче „ојомену” као други значењски тип *императива* „уђозорења”. Ова ауторка „ојомену” везује за радње психолошког карактера – за невољне, спонтане акције које се „не могу забранити у правом смислу речи”. Она каже „императивом се упућује опомена са циљем да се у свести створи брана против настајања психолошког стања о коме се ради (не заборави, не схвати криво)” (наведено дјело, 36-37). Ми, међутим, употребу и ове категорије проширујемо на случајеве када се императив тиче свјесних и циљних активности.

¹⁸ М. Ивић, *ис्�тобо*, 28.

¹⁹ Подсећамо да императив са речцом *не* имамо у 5 примјера, а конструкцију *немој+инфинитив* у 32.

тј. паралелизма у одређеним условима, те да не треба за једну или другу форму уопштено везивати поједина значења – за везу *не+императив* „строгу забрану”, а за конструкцију *немој+инфинитив* „блажу” варијанту истог значења.

Осим тога, треба нагласити да се поменута семантичка дистанцираност наведених форми везује само за значење забране, па остаје отворено питање да ли се разлика у семантичком интензитету наведених форми остварује и при исказивању неких других значења – упозорења, опомене, скретања пажње, молбе...

1. 3. Негирану перифрастичну императивну конструкцију *немој+да+йрезениј* регистровали смо у 8 примјера.²⁰

У пет примјера ова конструкција има имперфективни глагол у облику презента, а у три примјера перфективни, што значи да и овде имамо фреквентску предност имперфективне видске категорије над перфективном.

1. 3. 1. *Забрана, молба и упозорење – ойомена*, тј. *скрећање йажње* јесу значења истакнуте конструкције у забиљеженим примјерима.

1. 3. 1. 1. У шест регистрованих примјера значењски садржај конструкције *немој+да+йрезениј* протумачили смо као забрану:

А за ово *немој да се* суду овамо више *досађује*. 85; ... *немој да реченим пиларима брашно мањка* ... 114; ... ако немадне *немој да га љустишће* с оружјем. 140; За ово *немојће* више *да се досађује* суду јер ћете ви одговорници бити ... 208; И *немој* те *да љарии* народ глад ... 334.

И у реченици:

... Саво пази *немој да* који од овија зликоваца *ћоће* накрај ... 464,

– истакнута конструкција исказује *забрану*, с тим што њен управни глагол својим садржајем упућује и на неке друге значењске нијансе – нпр. нијансу *ујозорења – ойомене*.

²⁰ Интересантно је да се дијалектолошке студије које се баве црногорско-херцеговачким говорима не задржавају посебно на овој негираној перифрастичној конструкцији – истиче се само употреба конструкције *немој+инфинитив*. В. М. Пешикан, *Староцрногорски средњокайтунски и љешански говори*, СДЗБ, XV, Београд 1965, 203. и Д. Ђупић, *Говор Ђеломавлића*, СДЗБ, XXIII, Београд 1977, 172.

Ни у језику Петра I Петровића, као ни у језику Марка Миљанова није констатована ова негирана императивна форма. В. Б. Остојић, *Језик Петра I Петровића*, 246-247. и Р. Биговић-Глушица, *Језик Марка Миљанова*, Културно-просветна заједница Подгорице, Подгорица 1997, 291.

1. 3. 1. 2. У једном примјеру иста конструкција, као допуна поступативног глагола, је значењски носилац молбе:

Ја га замолих *nemoj* тако да чинимо попе Перо ... 324.

1. 3. 1. 3. Такође, у само једном примјеру форма *nemoj+da+īrezēnī* је значењски носилац *uīzoreňa* којим се, у ствари, скреће *īajcňa* на нежељену појаву. Заправо, може се рећи да истакнути садржај има карактер предострожности:

... и гледајте *nemojīe da* ве страже *īrevare da īolomiiīe* људе од-овуда. 38.

1. 3. 2. Наведени примјери показују да је конструкција *nemoj+da+īrezēnī* у коришћеној грађи језичко средство за исказивање директних и индиректних одричних императивних вриједности.

Њоме су исказани императивни садржаји који се тичу самог саговорника; односно, имамо ситуације у којима је саговорник обухваћен презентском радњом истакнуте конструкције (*nemoj/nemojīe+da+īrezēnī 2. лица једнине или множине*):

... ако немадне *nemoj da* га *īusīiīe* с оружјем. 140.

Радња означена презентом исте конструкције не обухвата саговорника у сљедећем примјеру:

... Саво пази *nemoj da* који од овија зликоваца *īođe* накрај. 464.

У овом случају саговорнику је дата заповијест о спровођењу, тј. реализацији извјесне забране према другим лицима – лицима на која се односи веза *da+īrezēnī*.

У једном примјеру презентском радњом истакнуте конструкције обухваћено је и говорно лице и саговорник – тј. имамо ситуацију да говорник одвраћа саговорника од њихове заједничке активности:

Ја га замолих *nemoj* тако да чинимо попе Перо ... 324.

Забиљежили смо и случајеве када није апострофирано да ли је саговорник обухваћен презентском радњом. То су случајеви када је радња обезличена обликом презента:

А за ово *nemoj da ce* суду овамо више *docsājuje*. 85.

1. 3. 2. 1. Констатације из претходне тачке указују и на чињеницу да напоредност конструкција *немој+да+йрезенӣ* и *немој+инфанитив* није апсолутна.²¹

Напоредност ових конструкција имамо у случајевима у којима се веза *да+йрезенӣ* као допуна императивне рече *немој* (*немојшe/немојмо*) односи на исто лице на које се односи и истакнута императивна речца. Тако реченицу:

... и гледајте *немојшe* ... *да йоломиӣe* људе одовуда,

без промјене значења можемо транспоновати у форму:

... и гледајте *немојшe* ... *йоломиӣi* људе одовуда.

У случајевима када се истакнута *императивна речца и веза да+йрезенӣ* односе на различита лица не може се говорити о тој напоредности, а исто важи и за ситуације када је радња у истакнутој конструкцији обезличена обликом презента.

1. 4. У закључку истичемо:

– дата анализа је показала да се одричне императивне вриједности у документима Црногорског сената најчешће остварују конструкцијом *немој+инфанитив*, као и то да су унутар ове конструкције чешћи глаголи имперфективне видске категорије;

– док се у домаћој лингвистичкој литератури о негативним императивним вриједностима, углавном, говори кроз категорију забране, упорења, опомене, скретања пажње..., грађа овога рада сасвим илустративно указује и на неке друге семантичке садржаје негативних императивних форми; тачније, како се поједине императивне вриједности остварују комбинацијом различитих лингвистичких могућности у одређеним условима комуникације, тј. у одређеном прагматичком оквиру – у садржају негираних императивних форми анализираног материјала идентификовали смо и значење молбе, значење упутства, значење савјета...

– важна чињеница овога рада јесте и супротстављање забиљежене грађе тврђи о семантичкој диференцијацији негативне форме *не+императив* и негативне конструкције *немој+инфанитив* – по којој *одрични императив* исказује „строгу забрану”, а конструкција *немој+инфанитив* „блажу забрану”, чиме се, у ствари, наметнула констатација да поменута значења не треба искључиво везивати за једну или другу форму.

²¹ Ове конструкције обично се помињу као напоредне варијанте. В. М. Стевановић, *Савремени српскохрватски језик II*, Научна књига, Београд 1979, 705; М. Ивић, *Словенски императив уз негацију*, 28; С. Танасић, *О императиву у савременом српскохрватском језику*, Књижевни језик, 13/1, 25.

Sanja ŠUBARIĆ

NEGATIVE IMPERATIVE FORMS „NE + IMPERATIVE”, „NEMOJ + INFINITIVE”
AND „NEMOJ + DA + PRESENT”

Summary

This paper explains the use of negative imperative forms – „ne + imperative”, „nemoj + infinitive” and „nemoj + da + present”. The analysis is based on the materials collected from the Collection of Documents of the Montenegrin Senate (1857 – 1879).

The analysis has shown that negative imperative values in the above mentioned materials are mostly expressed by means of the construction „nemoj + infinitive”, as well as that verbs belonging to imperfective (past continuous) aspect category are frequent within this construction. The presented materials do not support the claim on the semantic differentiation of the negative form „ne + imperative” and negative construction „nemoj + infinitive” according to which the negative imperative expresses a „strict ban”, while the construction „nemoj + infinitive” expresses a „milder ban”. On the basis of this, it turns out that these meanings should not be associated only to one or the other form.

